

Патријарх Порфирије: Свети Мардарије је све призивао у јединство у Христу

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије служио је 12. децембра 2021. године, на празник Светог Мардарија, Епископа америчко-канадског, свету архијерејску Литургију у храму Светог Саве на Врачару (фотогалерија).

Саслуживали су преосвећена господа епископи новограчаничко-средњезападноамерички Лонгин, британско-скандинавски Доситеј, западноамерички Максим, источноамерички Иринеј, ремезијански Стефан, топлички Јеротеј, хвостански Јустин, марчански Сава и умировљени канадски Георгије у молитвеном присуству верног народа. Појали су хорови храма Светог Саве под диригентском палицом Катарине Станковић. Беседу Његове Светости Патријарха преносимо у целини:

У име Оца и Сина и Светога Духа.

Браћо и сестре, Господ наш када се обраћао апостолима и ученицима својим, а и ходећи Јерусалимом и читавом Палестином, говорио је најчешће у причама. Говорио је језиком једноставним узимајући примере из свакодневног живота како би са једне стране вршио своју спаситељну мисију,

а са друге стране, како би сви они који су га слушали могли на једноставан начин да разумеју која је то порука која је важна за њих и за њихов конкретан хришћански живот, како вера не би била само својеврсна спекулација и празно умовање и мудровање, него истински живот, живот у Богу, живот у Христу, живот у Јеванђељу.

И ево, данас смо чули одломак из Јеванђеља по Луки, причу о милостивом Самарјанину. Ово је прича која се налази само у Јеванђељу по Луки који своје Јеванђеље, у принципу, пише универзалистички. Оно што он бележи из живота Христовог, а тиче се нас људи, открива нам универзални карактер Христовог Јеванђеља. Конкретно, он нам открива чињеницу да се у Јеванђељу, што ће рећи у Христовој Цркви превазилазе све разлике, поделе, дистанце које постоје међу људима, почевши од националних, социјалних, политичких, културолошких и сваких других подела и разлика. Лука на сваком месту свога Јеванђеља хоће да каже да је Христос Господ свих људи и да је дошао из једнаке љубави и ради истог спасења свих људи управо онако како апостол Павле открива у својој данашњој речи у посланици Ефесцима кад каже да треба да чувамо јединство духа, свезу мира, да смо једно тело, да смо један дух, да је једно наше крштење и да је један Бог отац свију. Он зато вели да сви треба да подносимо једни друге са кротошћу, дуготрпљењем, у љубави чувајући јединство.

Данас смо, дакле, чули причу о милостивом Самарјанину и она готово као да је сама по себи јасна. Имамо слику једног пострадалог човека који је сав у ранама, не препознаје се ни његово лице, покривен је прашином и као да у том вапају за подршком, за помоћи, може свако да види себе. Свако од нас је на неки начин човек који има ране, који страда, који има искушења, невоље, који се често осећа усамљеним, остављеним, који заправо има потребу за подршком и за љубављу ближњег. И тај пострадали Самарјанин лежи непомичан и беспомоћан између Јерусалима и Јерихона. Упутио се из Јерусалима у Јерихон, путем који на коме су се често дешавале лође ствари, јер је на њему било разбојника који су нападали и отимали. А ни данас тај пут није много сигурнији. И Господ је хтео да поред тог човека прођу двојица у јеврејском свештеничком чину, свештеничким круговима јеврејског изабраног народа. Претпоставља се да добро знају Писмо, односно претпоставља се да добро знају своју веру. Претпоставља се да је логично да треба да помогну своме сународнику и ономе који припада истој вери и томе их учи Писмо, закон Божји. Међутим, они су као и много пута што чини свако од нас, заузети својим пословима, журили су, нису имали времена макар да упитају како је том пострадалом човеку. И само су и један и други прошли оставивши

несрећника на милост и немилост његовој судбини. И у том тренутку када је изгледало да овај пострадали неће наићи на помоћ, наилази човек који не припада његовом народу и који није једноверан са њим. Штавише, припада народу који је непријатељски и припада вери која је погрешна. Чули смо из Јеванђеља, не само да му је помогао него се истински заузео за пострадалог, помогао му, подигао на своје кљусе, одвезао га у болницу и покрио све трошкове његовог лечења. Завршивши ту причу Господ је не директним одговором него питањем одговорио ономе младићу који је питао Господа који му је ближњи. Испричајући ову причу оставио му је да сам закључи поставивши питање: ко је ближњи овоме који је пострадао. Заправо, то је суштинска порука приче. Господ није хтео да каже да је најважније да поставимо себи питање који му је ближњи, када хоћемо да испунимо његову заповест да љубимо ближње као сами себе, него је питање: Ко ме сам ја ближњи? Ко ме си ти и ко ме смо ми ближњи? То је основно питање. Када Господ каже: Љуби ближњег свог; то каже теби. Не каже: Провери ко је твој ближњи, провери ко те воли, испитај га. Не, него испитај себе и своје срце, запитај се ко ме си ти ближњи и како си му ближњи; не чињеницом да припадаш Цркви у којој се поштују закони, испуњавају заповести; не чињеницом да ти споља испуњаваш закон Божји и Јеванђеље Христово и да због тога мислиш да си недостижан, да си самоуверен у своју чистоту и исправност вере и живота и да ти није потребан никако други и да, наросто, Господ препознаје твоју величину и сам се диви тој величини. Вера у Христа је вера кад је жива вера; кад је Његово Јеванђеље закон нашег живота у сваком тренутку; када пре него што нешто помислимо, изговоримо и учинимо, питамо шта то Господ хоће од нас, шта би Он хтео да у овом тренутку ми учинимо; када је Јеванђеље Христово систем вредности који устојава нас и наш живот, наше односе са нашим ближњима, са другим људима. А то колико је наша вера жива проверава се и потврђује управо нашим односом према ближњима. Ко ме смо ми ближњи? Ближњи смо свакоме ономе којем кад је потребна помоћ ми смо уз њега, када разумемо његову душу. Помоћ не само у спољашњем смислу те речи, него изнутра, духовна помоћ и подршка; када смо увек спремни да га разумемо, а и онда када нам није јасно зашто неко чини оно што чини, када ми у том случају покушавамо да се ставимо у његову позицију, да га разумемо из његових разлога и његових околности. Тада смо ми ближњи ономе коме смо потребни, тада ми чујемо и реч Јеванђеља која је универзална, која је дата да превазилазимо свој егоизам, своје самољубље. Када нам вера није пука религија, систем правила, макар и најбољих, него реалан, свакодневни јеванђељски живот, тада ми препознајемо свакога човека као свог ближњег, а најпре онога који је

ту поред нас. Дакле, не онај који по сваку цену каже: Ја сам припадник истог народа, исте вере, подразумева се да сам бољи од других; а да у исто време вера наша буде мртва.

Данас, браћо и сестре, славимо и једног таквог човека, човека који је чуо реч Христову, реч Јеванђеља и претворио у свој живот. Славимо Светога Мардарија, првог Епископа наше Цркве на тлу Америке и Канаде. Сви смо имали прилике недавно да чујемо његово житије, да се упознамо с њим боље. Упознали смо га пре свега и изнад свега као светитеља Божјег. Оно што је била његова мисија на тим просторима јесте управо сведочење и проповед Јеванђеља и позив на превазилажење било каквих несугласица, неспоразума, разлика, дистанци међу људима, пре свега међу браћом, православним Србима у Америци, а онда и међу православном браћом уопште, па онда и са свим другим људима независно од тога коме припадају и на који начин се Богу моле. Све је призивао у јединство, у јединство у Христу. Управо творећи и проповедајући реч апостола Павла који каже да је „једно тело један дух“ и да су сви позвани „у једну наду звања својега, јер је један Господ, једно крштење, један Бог и Отац свију, један Исус Христос и један Дух Свети“. То што је Свети Мардарије у своје време не само проповедао него и испуњавао и реализовао стоји и до данас. Наша Црква на тим просторима пре свега сведочи јединство у Христу, чува га међу собом и јесте једна Црква и један народ. То јединство се огледа пре свега у светој Литургији, али и у сваком другом аспекту црквеног живота.

Нека би Господ дао, браћо и сестре, да реч Христову која каже да волимо читавим својим бићем Господа нашег и ближњег нашег као самога себе буде алфа и омега, почетак и крај нашега живота; да знамо да је та реч упућена мени, да свако зна да је та реч упућења њему, а не да њом проверава другог; да кад год питамо Господа: Ко је мој ближњи? – може бити да ће Он помало иронично, али спасоносно за нас, подсетити нас да треба да поставимо себи питање: Ко је мој ближњи и ко је наш ближњи? Свако је позван да буде ближњи и биће ближњи онда када испуњавамо заповест о љубави на коју нас Господ позива, јер том љубављу Његовом и послушању према љубави и речи Његовој Он ће онда заиста бити Господ наш Један у Тројци, Бог Отац и Син и Свети Дух, већ овде и сада Господ и Отац наш, али у пуноћи, савршено,

spc.rs